
Søker

Institusjonsopplysninger

Institusjonsnavn	Deichman
Institusjonens e-postadresse	program@deichman.no
Postadresse	Postboks 8924, St. Olavs plass
Postnummer	0130
Poststed	Oslo

Institusjonens leder

Fornavn	Knut
Etternavn	Skansen
Telefon	93 445 691
E-post	knut.skansen@deichman.no

Er institusjonens leder kontaktperson for tiltaket? **Nei**

Kontaktperson

Fornavn	Gerd Elise
Etternavn	Mørland
Telefon	9 107 203
E-post	gerdelise.morland@deichman.no

Tiltak

Beskriv tiltaket

Tiltakstittel	Fra generalisering til spesialisering – modell for skalering av litteraturformidling
Tiltakets varighet	2-årig
Tiltaks mål	<p>Målet vårt er å utvikle en generell skaleringsmodell for litteraturformidling på tvers av Deichmans 25 bibliotek. Denne modellen kan senere ha verdi for utvikling av aktiv litteraturformidling i biblioteksfeltet i hele Norge.</p> <p>Utviklingen gjøres ved hjelp av et helt konkret prosjekt som vi har kalt Baby på bib, et formidlingstilbud til baby i følge med foreldre. Baby på bib-tilbudet skal være implementert i en større andel av bibliotekene våre i løpet av 2024. Helt konkret ønsker vi:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Å øke språkkompetansen og lesevolum og -lyst hos barn. Vi vet at leselyst henger sammen med lese miljø og foreldres kompetanse. Prosjektet sikrer nettopp mot kompetanseheving hos foresatte.2. Utvikle en modell for skalering av formidlingsopplegg som krever spesialisert kompetanse, internt på Deichman. Modellen vil kunne ha positive konsekvenser for hele sektoren på sikt. Både som generell modell og via skalering av Baby på bib-konseptet.

Tiltaksbeskrivelse

Bakgrunn

Etter revisjonen av folkebibliotekloven i 2014 ble folkebibliotekene pålagt å i like stor grad formidle som å tilby litteratur, og aktiv formidling har fått bred plass i alle norske folkebibliotek. Deichman har gjennom de siste årene økt satsningen på barn og unge og har et godt samarbeid med skolene i byen. Likevel leser norske 10-åringer dårligere nå enn de gjorde i 2016, ifølge PIRLS-rapporten. Oslo er en viktig by i arbeidet for å styrke barns lesekompetanse, og bibliotekene har viljen til å bidra. Med utgangspunkt i forskning og egen praksis, vet vi som biblioteksansatte at det blir viktigere og viktigere å begynne tidlig. Og ser derfor at sektoren har potensial for skalering, når det gjelder tilbudet til de aller yngste.

Beskrivelse av tiltak

Vi søker om midler til å utvikle en generell skaleringsmodell for nyutviklede formidlingsopplegg. Denne modellen ønsker vi å utvikle ved hjelp av et konkret litteraturopplegg som vi har kalt Baby på bib, et tilbud vi har testet ut og som er svært vellykket. Vi ønsker å skalere tilbudet slik at vi kan

bygge kompetanse hos flere formidlere og oppnå et helhetlig tilbud til publikum. Skaleringsmodellen for nyutviklede litteraturformidlingsopplegg som vi søker midler til her, vil vanligvis kreve spesialisert kompetanse. Tanken er å utvikle en generell modell som får spesialkompetansen i flyt til bibliotek med få ansatte og generalisert biblioteksfaglig kompetanse. En slik modell vil gjøre aktiv litteraturformidling langt enklere for alle, uansett kapasitet og kompetanse i hvert bibliotek.

Årsaken til at vi ønsker å bruke konseptet Baby på bib i utviklingen av denne modellen, og valgt baby som målgruppe, er knyttet til at forskning viser at det er god sammenheng mellom språkutvikling i småbarnsårene og senere lesekompetanse. I tillegg er baby og småbarn en målgruppe som ofte prioriteres ned i bibliotekene.

Mer om konseptet

Hva er Baby på bib?

Baby på bib er en lesesirkel der babyer mellom 7 måneder og 1,5 år deltar med en foresatt. Konseptet har tydelig regi, scenografi og dramaturgi. Pekebøker og regler med bevegelser til baby leses i kor, og ledes av en formidler som følger en fast plan. Biblioteket klargjør bokpakker som kan brukes av alle som er med på opplegget. En formidlingsstund varer i 30 minutter, med pause og rom for sosialisering i etterkant. Dersom vi ønsker at barn skal knytte kontakt med bøker og bibliotek og den enorme bokskatten vi har, er det viktig å begynne med de foresatte som er barnas viktigste rollemodeller.

Baby på bib er inspirert av lignende konsepter i Finland og Sverige. Det er rimelig og enkelt gjennomførbart formidling som treffer ferske og fremtidige lånere. Hovedmålgruppen er foresatte med babyer som ikke har begynt i barnehagen enda, med ekstra fokus på gruppen med flerspråklige voksne og barn. Konseptet kan også brukes med eldre barn og kan utvikles til å brukes i småbarnsavdelinger i barnehager. Dette er et lavterskeltilbud som også vil fungere som en trygg møteplass for hjemmeværende foresatte.

Vi har allerede hatt tilbudet i tre av våre bibliotek, og de opplever et stort trykk fra publikum. Foresatte melder her at de opplever det som en lærerik måte å nærme seg det lesende barnet på. Det gir også effekt at deltakerne øker bruken av biblioteket både før og etter formidling, og i besøk utenom. De ansatte som har utviklet konseptet får stadig henvendelser om å formidle konseptet til andre bibliotek, men har ikke metodikk for skalering, eller midler til frikjøp.

Skisse til skaleringsmodell

Modellen vil bestå av et internt opplæringsløp, som inkluderer ressursfordeling og -forvaltning. Vi må definere behov på mottakssiden hos det enkelte bibliotek, og sette mål for ønsket spesialisering hos ansatte som ønsker å få opplæring og å gjennomføre formidlingstiltaket. Vi ser for oss følgende modell:

- To til tre ansatte med spesialkompetanse på tilbudet og målgruppen foreldre med baby får ansvar for å utvikle et ressurseffektivt opplæringsløp for sine kollegaer på andre bibliotek.

- Opplæringsløpet til nye bibliotek vil i hensynta både ressursituasjonen på mottakssiden, og sin egen tidsbruk. Men krav til mottak er at biblioteket har minst én barneformidler.
- Vi ser for oss en hospiteringsordning der de ansvarlige ansatte turnerer ulike filialer en gang per uke.
- Langsiktig målsetning er en «gjør det selv»-metodikk for Baby på bib for alle bibliotek i hele Norge.

Samarbeidspartnere

Har du samarbeidspartner(e)?	Nei
------------------------------	-----

Budsjett

1. prosjektår

Søknadsbeløp fra Nasjonalbiblioteket	400 000
--------------------------------------	---------

Andre inntekter 1. prosjektår

Beskrivelse	Egenfinansiering 20%
-------------	----------------------

Beløp	50 000
-------	--------

Inntekter totalt 1. prosjektår:	450 000
---------------------------------	---------

Utgifter 1. prosjektår

Beskrivelse	Vikarmidler. Frikjøp av spesialkompetanse og frikjøp av ansatte som skal læres opp. Utstyrspakke: Innkjøp av 36 pekebøker, 2 rytmeinstrumenter og ett oppblåsbart basseng per lokalbibliotek. Noe påfyll av pekebøker i drift.
-------------	--

Beløp	250 000
-------	---------

Utgifter totalt 1. prosjektår:	250 000
--------------------------------	---------

2. prosjektår

Inntekter 2. prosjektår

Beskrivelse	20% egeninnsats
-------------	-----------------

Beløp	50 000
-------	--------

Inntekter totalt 2. prosjektår:	50 000
---------------------------------	--------

Utgifter 2. prosjektår

Beskrivelse	Vikarmidler. Frikjøp av spesialkompetanse og frikjøp av ansatte som skal læres opp. Utstyrspakke: Innkjøp av 36 pekebøker, 2 rytmeinstrumenter og ett oppblåsbart basseng per lokalbibliotek.
-------------	--

Beløp	250 000
-------	---------

Utgifter totalt 2. prosjektår:	250 000
--------------------------------	---------

Totalt

	0
--	---

Vedlegg

Last opp vedlegg

- [Presentasjon Baby på bib_Deichman_november 2023.pptx](#)